ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 23ης Μαρτίου 2022*

«Υπαλληλική υπόθεση – Έκτακτοι υπάλληλοι – Προσωπικό του eu-LISA – Πειθαρχική διαδικασία – Πειθαρχική κύρωση – Επίπληξη – Εκτελεστικές διατάξεις για τις διοικητικές έρευνες – Ένσταση ελλείψεως νομιμότητας – Άρθρο 110 του ΚΥΚ – Μη διαβούλευση με την επιτροπή προσωπικού – Δικαιώματα άμυνας και δικαίωμα ακροάσεως – Άρθρα 12, 12α, 17 και 19 του ΚΥΚ – Σφάλμα εκτιμήσεως – Αρχή της χρηστής διοικήσεως – Άρθρο 10 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ – Καθήκον μέριμνας – Ευθύνη – Ηθική βλάβη»

Στην υπόθεση T-661/20,

NV, εκπροσωπούμενος από τον S. Rodrigues και την A. Champetier, δικηγόρους,

προσφεύγων-ενάγων,

κατά

Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA), εκπροσωπούμενου από τον M. Chiodi, επικουρούμενο από τον D. Waelbroeck και την A. Duron, δικηγόρους,

καθού-εναγομένου,

με αντικείμενο προσφυγή-αγωγή δυνάμει του άρθρου 270 ΣΛΕΕ με αίτημα, αφενός, την ακύρωση της αποφάσεως του eu-LISA, της 3ης Φεβρουαρίου 2020, με την οποία επιβλήθηκε στον προσφεύγοντα-ενάγοντα η ποινή της επιπλήξεως, και, αφετέρου, την ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που ισχυρίζεται ότι υπέστη ο προσφεύγων-ενάγων λόγω της εκδόσεως της αποφάσεως αυτής,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους S. Gervasoni, πρόεδρο, L. Madise και J. Martín y Pérez de Nanclares (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: E. Coulon

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Απόφαση [1]

I. Ιστορικό της διαφοράς

1 Στις 16 Οκτωβρίου 2012 ο προσφεύγων-ενάγων, NV (στο εξής: προσφεύγων), προσελήφθη από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση των Συστημάτων Πληροφοριών ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA), ως έκτακτος υπάλληλος (βαθμός AD 7, κλιμάκιο 2) κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α′, του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατείχε τη θέση του διαχειριστή εφαρμογών, η οποία μετονομάστηκε, από 1ης Σεπτεμβρίου 2019, σε θέση διαχειριστή τεχνολογιών πληροφορικής (βαθμός AD 7, κλιμάκιο 5).

2 Στις 19 Οκτωβρίου 2018 ο προσφεύγων γνωστοποίησε, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απευθυνόταν σε πλείονες αποδέκτες, ένα περιστατικό κατά τη διάρκεια του οποίου ο A, επίσης υπάλληλος του eu-LISA και συνάδελφος από τον χώρο εργασίας, τον απείλησε λεκτικά και σωματικά. Ειδικότερα, ο εν λόγω υπάλληλος φέρεται να άρπαξε μια καρέκλα και να απείλησε να χτυπήσει με αυτήν τον προσφεύγοντα, προτού όμως προλάβει τον διέκοψε ένας άλλος συνάδελφος.

3 Αυθημερόν, ο προσφεύγων τέθηκε σε αναρρωτική άδεια και ενημέρωσε την αστυνομία ότι φοβόταν για την ασφάλεια τόσο τη δική του όσο και της οικογένειάς του.

4 Στις 21 Οκτωβρίου 2018, κατόπιν του περιστατικού περί του οποίου έγινε λόγος στη σκέψη 2 ανωτέρω, ο προσφεύγων υπέβαλε αίτημα αρωγής έναντι του A, βάσει του άρθρου 24 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ).

5 Με απόφαση του εκτελεστικού διευθυντή του eu-LISA, της 15ης Φεβρουαρίου 2019, για την οποία ο προσφεύγων ενημερώθηκε την επομένη, κινήθηκε διοικητική έρευνα προκειμένου να διαπιστωθεί το σύνολο των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών που συνδέονταν με τους ισχυρισμούς περί ηθικής παρενοχλήσεως τους οποίους είχε προβάλει ο προσφεύγων κατά του A. Με την ίδια απόφαση, ένας συνταξιούχος υπάλληλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ορίστηκε ως επικεφαλής για τη διεξαγωγή της έρευνας (στο εξής: επικεφαλής της έρευνας).

6 Στις 4 Μαρτίου 2019 ο προσφεύγων εξέθεσε τις απόψεις του στον επικεφαλής της έρευνας. Κατά τη διάρκεια της σχετικής ακροάσεως, ο προσφεύγων είχε την ευκαιρία να εκθέσει τα πραγματικά περιστατικά που τον οδήγησαν στην υποβολή αιτήματος αρωγής και έδωσε παραδείγματα των πράξεων παρενοχλήσεως στις οποίες φέρεται να προέβη ο A. Τα πρακτικά της ακροάσεως κοινοποιήθηκαν εν συνεχεία στον προσφεύγοντα, ο οποίος διαβίβασε υπογεγραμμένο αντίγραφό τους στον επικεφαλής της έρευνας, διευκρινίζοντας ότι δεν επρόκειτο για πλήρη ή ολοκληρωμένη καταγραφή της ακροάσεως και των ερωτημάτων του.

7 Στις 22 Μαΐου 2019 ο προσφεύγων πληροφορήθηκε ότι με απόφαση του εκτελεστικού διευθυντή του eu-LISA είχε διευρυνθεί το αντικείμενο της διοικητικής έρευνας προκειμένου να συμπεριληφθούν σε αυτήν παραβάσεις στις οποίες φέρονται να υπέπεσαν τόσο ο προσφεύγων όσο και ο A αναφορικά με υποχρεώσεις που υπείχαν από τον ΚΥΚ. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της έρευνας, προέκυψε ότι ο προσφεύγων ενδέχεται να είχε παραβεί τις υποχρεώσεις

[1] Παρατίθενται μόνον οι σκέψεις των οποίων η δημοσίευση κρίνεται σκόπιμη από το Γενικό Δικαστήριο.

που υπείχε από τα άρθρα 11, 12, 17 και 19 του ΚΥΚ έναντι του Α, αλλά και ανεξάρτητα από τις σχέσεις του με τον τελευταίο. Ειδικότερα, η συμπεριφορά του προσφεύγοντος φαίνεται ότι επέτεινε τις εντάσεις με τον Α, κατέτεινε στην υποβάθμιση των συνθηκών εργασίας του τελευταίου και τον απαξίωνε προσωπικά. Επιπλέον, ο προσφεύγων είχε επανειλημμένως επιδείξει ανάρμοστη συμπεριφορά απέναντι σε δύο υπαλλήλους ασφαλείας του eu-LISA. Τέλος, ο προσφεύγων παρέβη την υποχρέωσή του να ζητήσει προηγούμενη άδεια από τον eu-LISA, προτού απευθυνθεί στη γαλλική αστυνομία για να καταγγείλει τη συγκρουσιακή σχέση του με τον Α.

8 Στις 16 Ιουλίου 2019 ο προσφεύγων εξέθεσε για δεύτερη φορά τις απόψεις του στον επικεφαλής της έρευνας. Κατά τη δεύτερη αυτή ακρόαση, ο προσφεύγων είχε την ευκαιρία να παράσχει εξηγήσεις σε απάντηση των αιτιάσεων που είχαν διατυπωθεί εις βάρος του, περί παραβάσεως διατάξεων του ΚΥΚ. Στη συνέχεια, τα πρακτικά της δεύτερης αυτής ακροάσεως κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα στις 18 Ιουλίου 2019.

9 Στις 28 Ιουλίου 2019 ο προσφεύγων έλαβε δύο συμπληρωματικά έγγραφα, ήτοι δύο εκθέσεις που περιείχαν τους ισχυρισμούς δύο υπαλλήλων ασφαλείας του eu-LISA, οι οποίοι επέκριναν τη συμπεριφορά του απέναντί τους.

10 Στις 21 Αυγούστου 2019 απεστάλη στον προσφεύγοντα προκαταρκτική μορφή των πορισμάτων της εκθέσεως έρευνας.

[*παραλειπόμενα*]

14 Στις 10 Σεπτεμβρίου 2019 ο επικεφαλής της έρευνας ολοκλήρωσε την έκθεσή του, αφού άκουσε, μεταξύ άλλων, 27 μάρτυρες και εξέτασε τις παρατηρήσεις του προσφεύγοντος. Στην τελική έκθεσή του, ο επικεφαλής της έρευνας κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο προσφεύγων είχε υποπέσει σε σοβαρή παράβαση του άρθρου 12α του ΚΥΚ, περιστασιακές παραβάσεις του άρθρου 12 του ΚΥΚ και παράβαση των άρθρων 17 και 19 του ΚΥΚ.

[*παραλειπόμενα*]

16 Με έγγραφο της 18ης Νοεμβρίου 2019, ο εκτελεστικός διευθυντής του eu-LISA ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι, λαμβανομένων υπόψη των πορισμάτων της διοικητικής έρευνας, σκόπευε να του επιβάλει την ποινή της επιπλήξεως δυνάμει του άρθρου 11 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ. Ο προσφεύγων κλήθηκε συνακόλουθα να ασκήσει το δικαίωμά του ακροάσεως είτε διά ζώσης, στις 27 Νοεμβρίου 2019, είτε υποβάλλοντας γραπτές παρατηρήσεις. Στην επιστολή επισυναπτόταν συνοπτική έκδοση της τελικής εκθέσεως έρευνας.

[*παραλειπόμενα*]

18 Στις 27 Νοεμβρίου 2019 διεξήχθη ακρόαση, παρουσία του προσφεύγοντος και του εκτελεστικού διευθυντή του eu-LISA. Ο κύριος νομικός σύμβουλος, η προϊσταμένη της μονάδας ανθρωπίνων πόρων και μία νομική σύμβουλος παρέστησαν στην ακρόαση με τηλεδιάσκεψη. Κατά την ακρόαση, ο προσφεύγων είχε την ευκαιρία να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του και να παράσχει εξηγήσεις σχετικά με το μέτρο της επιπλήξεως το οποίο σκόπευε να του επιβάλει ο εκτελεστικός διευθυντής του eu-LISA.

[*παραλειπόμενα*]

20 Στις 9 Δεκεμβρίου 2019 κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα τα πρακτικά της από 27 Νοεμβρίου 2019 ακροάσεως για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 18 ανωτέρω. Ο τελευταίος είχε τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός προθεσμίας ένδεκα εργάσιμων ημερών, όπερ έπραξε στις 3 Ιανουαρίου 2020.

21 Με έγγραφο της 3ης Φεβρουαρίου 2020 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), ο εκτελεστικός διευθυντής του eu-LISA ενημέρωσε τον προσφεύγοντα για τα εξής:

«Μετά από προσεκτική εξέταση του φακέλου σας και, πιο συγκεκριμένα, αφού λάβαμε δεόντως υπόψη τις ανησυχίες που εκφράσατε και τις γραπτές παρατηρήσεις που υποβάλατε σχετικά με τις διαδικαστικές πτυχές της έρευνας (ιδίως δε αφού βεβαιωθήκαμε εκ νέου ότι η έρευνα δεν έπασχε καμία παρατυπία και αφού καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρξε κανένα πταίσμα του [eu-LISA]), καθώς και τις παρατηρήσεις τις οποίες μας κοινοποιήσατε στις 3 Ιανουαρίου 2020, είμαστε στη δυσάρεστη θέση να σας ανακοινώσουμε ότι σας επιβάλλουμε την ποινή της επιπλήξεως, περί της οποίας θα γίνει μνεία στον φάκελό σας.»

22 Ο προσφεύγων έλαβε επίσης από τον εκτελεστικό διευθυντή του eu-LISA έγγραφο, το οποίο έφερε ημερομηνία 16 Μαρτίου 2020 και επιγραφόταν «Περάτωση της έρευνας που κινήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 2019 – Γνωστοποίηση του αποτελέσματος της έρευνας στον [όνομα του προσφεύγοντος]». Στο έγγραφο αυτό αναφερόταν, μεταξύ άλλων, ότι, μετά τον έλεγχο ολόκληρου του φακέλου του προσφεύγοντος, ο εκτελεστικός διευθυντής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο προσφεύγων είχε διαπράξει τις παραβάσεις που μνημονεύονταν στην τελική έκθεση έρευνας (βλ. σκέψη 14 ανωτέρω). Κατά τον εκτελεστικό διευθυντή, είχαν γίνει σεβαστά όλα τα δικαιώματα του προσφεύγοντος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έρευνας. Συνακόλουθα, αποφασίστηκε ότι έπρεπε να του επιβληθεί η ποινή της επιπλήξεως. Όσον αφορά τον Α, διαπιστώθηκε ότι ο τελευταίος είχε παραβεί τα άρθρα 11 και 12 του ΚΥΚ. Συγκεκριμένα, παρόμοια διαδικασία κινήθηκε κατά του Α, με αποτέλεσμα να επιβληθεί και σ' αυτόν πειθαρχική κύρωση, και δη η ποινή της επιπλήξεως, όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ.

[*παραλειπόμενα*]

III. Σκεπτικό

30 Στο πλαίσιο της προσφυγής-αγωγής του, αφενός, ο προσφεύγων ζητεί την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως καθώς και της αποφάσεως περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως. Αφετέρου, ο προσφεύγων ζητεί, ως ενάγων, να του καταβληθεί ποσό οριζόμενο κατ' ορθή και δίκαιη κρίση (ex æquo et bono) σε 5 000 ευρώ, ως ικανοποίηση της ηθικής βλάβης την οποία ισχυρίζεται ότι υπέστη λόγω της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.

A. Επί των ακυρωτικών αιτημάτων

[*παραλειπόμενα*]

2. Επί του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως

34 Προς στήριξη του αιτήματός του περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, ο προσφεύγων προβάλλει τέσσερις λόγους ακυρώσεως. Με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως προβάλλεται έλλειψη νομιμότητας των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες, οι οποίες έχουν θεσπιστεί από το διοικητικό συμβούλιο του eu-LISA. Με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως προβάλλεται προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και παράβαση του άρθρου 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), καθώς και προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως. Με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως προβάλλεται παράβαση των άρθρων 12, 12α, 17 και 19 του ΚΥΚ, παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως καθώς και σφάλματα εκτιμήσεως. Με τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως προβάλλεται παράβαση του άρθρου 10 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ και παράβαση του καθήκοντος μέριμνας.

α) Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται έλλειψη νομιμότητας των εκτελεστικών διατάξεων για τις έρευνες

35 Με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, ο προσφεύγων αμφισβητεί τη νομιμότητα των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες, των οποίων η διαδικασία θεσπίσεως περατώθηκε στις 18 Οκτωβρίου 2014, χωρίς προηγούμενη διαβούλευση με την επιτροπή προσωπικού (που συστάθηκε στις 5 Νοεμβρίου 2014). Κατά τον προσφεύγοντα, οι διατάξεις αυτές, οι οποίες περιέχονται πλέον στην απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του eu-LISA (2015-014), της 28ης Ιανουαρίου 2015, και αποτέλεσαν τη βάση για τις από 15 Φεβρουαρίου και 22 Μαΐου 2019 αποφάσεις του εκτελεστικού διευθυντή να κινήσει διοικητική έρευνα και να διευρύνει το αντικείμενο της εν λόγω έρευνας αντιστοίχως (βλ. σκέψεις 5 και 7 ανωτέρω), είναι παράνομες.

36 Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι οι εκτελεστικές διατάξεις για τις διοικητικές έρευνες θεσπίστηκαν κατά παράβαση του άρθρου 110, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, διότι, αντιθέτως προς τα προβλεπόμενα στο άρθρο αυτό, δεν πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με την επιτροπή προσωπικού του eu-LISA πριν από τη θέσπισή τους.

[*παραλειπόμενα*]

38 Προκαταρκτικώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 110, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, «[ο]ι γενικές διατάξεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης εκδίδονται από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή κάθε θεσμικού οργάνου κατόπιν διαβουλεύσεων με την επιτροπή προσωπικού και την επιτροπή κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης».

39 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι δεν πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με την επιτροπή προσωπικού πριν από τη θέσπιση των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες, καθότι η επιτροπή αυτή δεν είχε ακόμη συσταθεί όταν θεσπίστηκαν οι ως άνω διατάξεις, στις 18 Οκτωβρίου 2014. Εξάλλου, στο προοίμιο της αποφάσεως C(2014) 5392 final της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη συμφωνία επί των εκτελεστικών διατάξεων του ΚΥΚ οι οποίες θεσπίστηκαν από τον eu-LISA, αναφέρονται τα εξής:

«Εκτιμώντας ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη διαβούλευση με την επιτροπή προσωπικού του eu-LISA, η οποία πρέπει να συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 110 του ΚΥΚ, και είναι, ως εκ τούτου, αδύνατον επί του παρόντος να καλυφθούν οι απαιτήσεις της συγκεκριμένης διατάξεως. Η

επιτροπή προσωπικού θα κληθεί να εκθέσει τη γνώμη της επί των επίμαχων εκτελεστικών διατάξεων μόλις συσταθεί και η γνώμη της θα ληφθεί δεόντως υπόψη. Υπό τις συνθήκες αυτές, το διοικητικό συμβούλιο εξουσιοδοτείται να εγκρίνει αμέσως τις διατάξεις.»

40 Προτού εξεταστεί αν ο προβαλλόμενος λόγος ελλείψεως νομιμότητας, δηλαδή η έλλειψη διαβουλεύσεως του eu-LISA με την επιτροπή προσωπικού του κατά τη θέσπιση των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες, μπορεί να οδηγήσει στη διαπίστωση ότι οι εκτελεστικές αυτές διατάξεις είναι παράνομες, πρέπει να ελεγχθεί το παραδεκτό της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας των εν λόγω διατάξεων και του λόγου ακυρώσεως αυτού καθεαυτόν.

41 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 277 ΣΛΕΕ, κάθε διάδικος μπορεί, επ' ευκαιρία διαφοράς στο πλαίσιο της οποίας τίθεται υπό αμφισβήτηση πράξη γενικής ισχύος που έχει εκδοθεί από θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμό της Ένωσης, να επικαλείται το ανεφάρμοστο της πράξης αυτής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έναν από τους λόγους του άρθρου 263, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

42 Το άρθρο 277 ΣΛΕΕ συνιστά έκφραση μιας γενικής αρχής που παρέχει σε κάθε διάδικο το δικαίωμα να προσβάλει παρεμπιπτόντως το κύρος πράξεων γενικής ισχύος οι οποίες αποτελούν τη νομική βάση αποφάσεως που του έχει απευθυνθεί, προκειμένου να επιτύχει την ακύρωση της συγκεκριμένης αποφάσεως (βλ. απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2020, Επιτροπή και Συμβούλιο κατά Carreras Sequeros κ.λπ., C-119/19 P και C-126/19 P, EU:C:2020:676, σκέψη 67 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

43 Δεδομένου ότι το άρθρο 277 ΣΛΕΕ δεν έχει ως σκοπό να παρέχει στους διαδίκους τη δυνατότητα να αμφισβητούν τη δυνατότητα εφαρμογής οποιασδήποτε πράξεως γενικής ισχύος προς στήριξη οποιασδήποτε προσφυγής, η πράξη της οποίας προβάλλεται η έλλειψη νομιμότητας πρέπει να έχει εφαρμογή, άμεσα ή έμμεσα, στην υπόθεση που αποτελεί το αντικείμενο της προσφυγής (βλ. απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2020, Επιτροπή και Συμβούλιο κατά Carreras Sequeros κ.λπ., C-119/19 P και C-126/19 P, EU:C:2020:676, σκέψη 68 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

44 Αυτός είναι ο λόγος που, στο πλαίσιο της εξετάσεως προσφυγών ακυρώσεως κατά ατομικών αποφάσεων, το Δικαστήριο έχει δεχθεί ότι μπορούν όντως να αποτελέσουν αντικείμενο ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας οι διατάξεις πράξεως γενικής ισχύος οι οποίες συνιστούν τη βάση των σχετικών αποφάσεων ή έχουν άμεση νομική σχέση με τις αποφάσεις αυτές (βλ. απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2020, Επιτροπή και Συμβούλιο κατά Carreras Sequeros κ.λπ., C-119/19 P και C-126/19 P, EU:C:2020:676, σκέψη 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

45 Αντιθέτως, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι είναι απαράδεκτη ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που στρέφεται κατά πράξεως γενικής ισχύος της οποίας η ατομική προσβαλλόμενη απόφαση δεν αποτελεί μέτρο εφαρμογής (βλ. απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2020, Επιτροπή και Συμβούλιο κατά Carreras Sequeros κ.λπ., C-119/19 P και C-126/19 P, EU:C:2020:676, σκέψη 70 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

46 Υπό το πρίσμα αυτών ακριβώς των σκέψεων πρέπει να κριθεί αν, εν προκειμένω, υφίσταται άμεση νομική σχέση μεταξύ, αφενός, της προσβαλλομένης αποφάσεως και, αφετέρου, των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες.

47 Επ' αυτού, πρέπει να σημειωθεί ότι ο προσφεύγων υποστηρίζει απλώς ότι δεν τηρήθηκε η τυπική προϋπόθεση του άρθρου 110 του ΚΥΚ περί διαβουλεύσεως με την επιτροπή προσωπικού πριν από τη θέσπιση των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες. Ο ισχυρισμός αυτός προβλήθηκε μετά το πέρας της έρευνας που διεξήχθη εις βάρος του και αφότου ο προσφεύγων διαπίστωσε ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, του είχε επιβληθεί η ποινή της επιπλήξεως.

48 Ειδικότερα, κατά τον προσφεύγοντα, το γεγονός ότι ο eu-LISA δεν ανέμεινε τη σύσταση επιτροπής προσωπικού για να θεσπίσει τις εκτελεστικές διατάξεις για τις διοικητικές έρευνες συνεπάγεται ότι οι διατάξεις αυτές θεσπίστηκαν κατά παράβαση «ουσιώδους διαδικαστικής απαιτήσεως». Ο προσφεύγων συνάγει εξ αυτού ότι η από 15 Φεβρουαρίου 2019 απόφαση του εκτελεστικού διευθυντή να κινήσει διοικητική έρευνα (βλ. σκέψη 5 ανωτέρω) και η από 22 Μαΐου 2019 απόφασή του να διευρύνει το αντικείμενο της έρευνας (βλ. σκέψη 7 ανωτέρω), οι οποίες εκδόθηκαν κατ' εφαρμογήν των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες, ήταν και αυτές με τη σειρά τους παράνομες. Τέλος, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία εκδόθηκε κατόπιν της έρευνας που διεξήχθη κατ' εφαρμογήν της αποφάσεως της 22ας Μαΐου 2019, πρέπει συνακόλουθα να θεωρηθεί παράνομη, διότι η έλλειψη νομιμότητας των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες συνεπιφέρει, ως αλυσιδωτή συνέπεια («ντόμινο»), την παρανομία της προσβαλλομένης αποφάσεως.

49 Εντούτοις, αντιθέτως προς τα όσα υποστηρίζει ο προσφεύγων στην απάντησή του στο μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας, παραπέμποντας σε μερικώς αναιρεθείσα απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (απόφαση της 2ας Οκτωβρίου 2001, Martinez κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, T-222/99, T-327/99 και T-329/99, EU:T:2001:242, σκέψη 135), η πρόσφατη νομολογία (βλ. σκέψεις 44 και 45 ανωτέρω) δεν κατατείνει στην επέκταση του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 277 ΣΛΕΕ ώστε να καλύπτει κάθε πράξη των θεσμικών οργάνων η οποία, γενικότερα, ασκεί επιρροή στην έκδοση της αποφάσεως που αποτελεί αντικείμενο της προσφυγής ακυρώσεως.

50 Αντιθέτως, από τη νομολογία (βλ. σκέψεις 44 και 45 ανωτέρω) προκύπτει ότι, προκειμένου να κριθεί παραδεκτή μια ένσταση ελλείψεως νομιμότητας πράξεως γενικής ισχύος, πρέπει να αποδειχθεί η ύπαρξη «άμεσης νομικής σχέσ[εως]» μεταξύ της προσβαλλομένης πράξεως και της πράξεως που αποτελεί το αντικείμενο της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας.

51 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν στηρίζεται με κανέναν τρόπο σε στοιχεία που συνδέονται με τις εκτελεστικές διατάξεις για τις διοικητικές έρευνες, αλλά μόνο στην παράβαση των διατάξεων του ΚΥΚ η οποία διαπιστώθηκε με την τελική έκθεση έρευνας (βλ. σκέψεις 14 και 22 ανωτέρω).

52 Η προσβαλλόμενη απόφαση δεν συνιστά μέτρο εφαρμογής των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες. Η προσβαλλόμενη απόφαση, όπως ορθώς ισχυρίζεται ο eu-LISA, εκδόθηκε βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο β', του παραρτήματος IX του ΚΥΚ και όχι βάσει των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες.

53 Η διαπίστωση της ελλείψεως άμεσης νομικής σχέσεως μεταξύ της προσβαλλομένης αποφάσεως και των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες καθίσταται ακόμη πιο προφανής, αν ληφθεί επίσης υπόψη ότι, όπως έχει κρίνει το Γενικό Δικαστήριο, πρέπει να υφίσταται στενός σύνδεσμος μεταξύ της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως αυτής καθεαυτήν και του λόγου ακυρώσεως με τον οποίο προβάλλεται έλλειψη νομιμότητας της πράξεως γενικής ισχύος (πρβλ. απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2017, PB κατά Επιτροπής, T-609/16, EU:T:2017:910, σκέψη 29).

54 Εν προκειμένω όμως, ουδόλως μπορεί να θεωρηθεί ότι υφίσταται τέτοιος στενός σύνδεσμος μεταξύ, αφενός, της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως, η οποία συνίσταται σε σοβαρή παράβαση του άρθρου 12α του ΚΥΚ, περιστασιακές παραβάσεις του άρθρου 12 του ΚΥΚ και παράβαση των άρθρων 17 και 19 του ΚΥΚ (βλ. σκέψη 22 ανωτέρω) και, αφετέρου, του λόγου ακυρώσεως που αφορά έλλειψη νομιμότητας των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες και ερείδεται στην έλλειψη διαβουλεύσεως με την επιτροπή προσωπικού πριν από τη θέσπιση των εν λόγω διατάξεων.

55 Επιπλέον, από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι η έλλειψη διαβουλεύσεως με την επιτροπή προσωπικού πριν από τη θέσπιση των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες άσκησε οποιαδήποτε επιρροή στην τήρηση των διαδικαστικών εγγυήσεων κατά τη διάρκεια της έρευνας ή στο περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως αυτό καθεαυτό.

56 Ως προς το σημείο αυτό, πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως θα επισημανθεί στο πλαίσιο της αναλύσεως του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος ακροάσεως του προσφεύγοντος, από τη διεξαγωγή της διοικητικής διαδικασίας δεν προκύπτει κανένα στοιχείο ικανό να θίξει τα δικαιώματα άμυνας του προσφεύγοντος (βλ. σκέψη 91 κατωτέρω). Πέραν τούτου, ο εκτελεστικός διευθυντής αναφέρει, στο από 16 Μαρτίου 2020 έγγραφό του, ότι εξέτασε ολόκληρο τον φάκελο του προσφεύγοντος και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα δικαιώματά του είχαν γίνει σεβαστά κατά τη διαδικασία έρευνας (βλ. σκέψη 22 ανωτέρω).

57 Εξάλλου, είναι αληθές μεν ότι το άρθρο 110 του ΚΥΚ προβλέπει την απαίτηση διαβουλεύσεως με την επιτροπή προσωπικού πριν από τη θέσπιση εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες. Εντούτοις, από τη νομολογία προκύπτει ότι η διαβούλευση με την επιτροπή προσωπικού, στην οποία αναφέρεται το άρθρο 110 του ΚΥΚ, δεν συνεπάγεται ότι η γνώμη της επιτροπής είναι δεσμευτική (πρβλ. αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2015, Murariu κατά ΕΑΑΕΣ, F-116/14, EU:F:2015:89, σκέψη 86 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

58 Συνακόλουθα, δεν αποδεικνύεται η ύπαρξη άμεσης νομικής σχέσεως ή στενού νομικού συνδέσμου μεταξύ των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες και της προσβαλλομένης αποφάσεως.

59 Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι δεν πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με την επιτροπή προσωπικού δεν αρκεί για να αποδειχθεί ότι οι εκτελεστικές διατάξεις για τις διοικητικές έρευνες θα μπορούσαν να είναι διαφορετικές και ότι ο προσφεύγων στερήθηκε διαδικαστικών εγγυήσεων.

60 Πράγματι, πέραν της κρίσης που διατυπώθηκε στη σκέψη 57 ανωτέρω, από τη δικογραφία προκύπτει ότι οι εκτελεστικές διατάξεις για τις διοικητικές έρευνες «συντάχθηκαν-αναθεωρήθηκαν» από τη διοικητική υπάλληλο η οποία διορίστηκε πρόεδρος της επιτροπής προσωπικού του eu-LISA όταν αυτή συστάθηκε, ήτοι στις 5 Νοεμβρίου 2014. Έτσι, σε κάποιον βαθμό, μπορεί να γίνει δεκτό ότι, τουλάχιστον, η μέλλουσα πρόεδρος της επιτροπής προσωπικού είχε μπορέσει να λάβει θέση επί των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες πριν από τη θέσπισή τους.

61 Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι, με έγγραφο της 16ης Ιουνίου 2014, ο εκτελεστικός διευθυντής του eu-LISA ζήτησε από τη Γενική Διεύθυνση Ανθρωπίνων Πόρων της Επιτροπής πληροφορίες, μεταξύ άλλων, όσον αφορά το καθεστώς των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές

έρευνες. Στο πλαίσιο αυτό, με απόφαση της 28ης Ιουλίου 2014, η Επιτροπή επέτρεψε στον eu-LISA να υποβάλει τις εν λόγω διατάξεις στο διοικητικό του συμβούλιο προκειμένου αυτό να προβεί στη θέσπισή τους.

62 Πέραν τούτου, αφενός, όπως ορθώς υπογραμμίζει ο eu-LISA, η διαδικασία θεσπίσεως των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες περατώθηκε στις 18 Οκτωβρίου 2014 χωρίς αντιρρήσεις εκ μέρους των μελών του διοικητικού συμβουλίου, το οποίο απαρτιζόταν από εκπροσώπους κάθε κράτους μέλους και της Επιτροπής. Αφετέρου, η επιτροπή προσωπικού, αφότου συστάθηκε, δεν ζήτησε, κατά τη διάρκεια της επίμαχης έρευνας, να επανεξετάσει τις εκτελεστικές διατάξεις για τις διοικητικές έρευνες, ούτε κατά μείζονα λόγο προέβαλε αντιρρήσεις ως προς τη διατύπωσή τους.

63 Υπό το πρίσμα των περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως, τουτέστιν ότι η θέσπιση των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες επετράπη από την Επιτροπή, ότι η μέλλουσα πρόεδρος της επιτροπής προσωπικού αναθεώρησε τις διατάξεις αυτές και ότι η επιτροπή προσωπικού ουδέποτε ζήτησε να τις επανεξετάσει, το γεγονός ότι δεν προηγήθηκε διαβούλευση με την επιτροπή προσωπικού δεν μπορεί να άσκησε επιρροή στις διαδικαστικές εγγυήσεις των οποίων απήλαυε ο προσφεύγων.

64 Κατόπιν των προεκτεθέντων, γίνεται δεκτό ότι, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, δεν αποδεικνύεται η ύπαρξη άμεσης νομικής σχέσεως μεταξύ, αφενός, των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες και, αφετέρου, της προσβαλλομένης αποφάσεως. Επιπλέον, η έλλειψη διαβουλεύσεως με την επιτροπή προσωπικού πριν από τη θέσπιση των εκτελεστικών διατάξεων για τις διοικητικές έρευνες δεν μπορεί, υπό το πρίσμα των εκτιμήσεων που εκτέθηκαν στις σκέψεις 59 έως 62 ανωτέρω, να είχε αντίκτυπο στο περιεχόμενο των εν λόγω διατάξεων, ούτε, κατά συνέπεια, στη νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως.

65 Επομένως, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

[*παραλειπόμενα*]

γ) Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παράβαση των άρθρων 12, 12α, 17 και 19 του ΚΥΚ, παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως και «πρόδηλα σφάλματα εκτιμήσεως»

93 Στο πλαίσιο του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο προσφεύγων διατυπώνει πλείονες αιτιάσεις. Η πρώτη αιτίαση αφορά παράβαση του άρθρου 12α του ΚΥΚ, παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως και «πρόδηλα σφάλματα εκτιμήσεως». Η δεύτερη αιτίαση αφορά παράβαση των άρθρων 17 και 19 του ΚΥΚ. Η τρίτη αιτίαση αφορά παράβαση του άρθρου 12 του ΚΥΚ.

[*παραλειπόμενα*]

2) Επί της δεύτερης αιτιάσεως, που αφορά παράβαση των άρθρων 17 και 19 του ΚΥΚ

124 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι προδήλως δεν παρέβη τα άρθρα 17 και 19 του ΚΥΚ και ότι η ερμηνεία των διατάξεων αυτών στην απορριπτική απόφαση επί της διοικητικής του ενστάσεως είναι εσφαλμένη και πρέπει να επισύρει την ακύρωσή της.

125 Όσον αφορά τη φερόμενη παράβαση του άρθρου 17 του ΚΥΚ, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 17 του ΚΥΚ περιορίζεται αυστηρά στην κοινολόγηση πληροφοριών που συνδέονται με την άσκηση των καθηκόντων του εκάστοτε υπαλλήλου. Εν προκειμένω όμως, ο ίδιος δεν διαβίβασε στην αστυνομία (βλ. σκέψη 3 ανωτέρω) «πληροφορία» που να περιήλθε στην αντίληψή του εξαιτίας των καθηκόντων του. Επιπλέον, ο eu-LISA δεν προσδιόρισε ποιες πληροφορίες σχετικές με την άσκηση των καθηκόντων του προσφεύγοντος γνωστοποιήθηκαν. Ο προσφεύγων δήλωσε μόνον ότι φοβόταν για τη φυσική ακεραιότητα του ιδίου και της οικογένειάς του, στην ιδιωτική του ζωή εκτός του eu-LISA.

126 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι ο ίδιος είχε προηγουμένως ενημερώσει τον eu-LISA για την επιλήψιμη συμπεριφορά του Α, όπως προκύπτει από τα διάφορα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που προσκομίστηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Το ότι δεν έλαβε απάντηση εκ μέρους της Διοικήσεως ήταν ακριβώς που τον ώθησε, αφενός, στο να υποβάλει αίτημα αρωγής και, αφετέρου, στο να ενημερώσει την αστυνομία για την κατάστασή του, λόγω του ότι φοβόταν δικαιολογημένα για τη φυσική ακεραιότητα του ιδίου και της οικογένειάς του.

127 Όσον αφορά τη φερόμενη παράβαση του άρθρου 19 του ΚΥΚ, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι μια δήλωση στο «Βιβλίο Αδικημάτων και Συμβάντων» της αστυνομίας –κατά μείζονα λόγο όταν σχετίζεται με θέμα το οποίο συνδέεται με την ιδιωτική ζωή– δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ως «αποκάλυψη ενώπιον δικαστικής αρχής» πληροφοριών που περιήλθαν σε γνώση του υπαλλήλου εξαιτίας των καθηκόντων του. Κατά τον προσφεύγοντα, ούτε ο αξιωματικός της αστυνομίας ούτε ο διοικητικός υπάλληλος που ασκεί καθήκοντα στη γραμματεία αστυνομικού τμήματος μπορεί να εξομοιωθεί με δικαστική αρχή. Επομένως, δεν υφίσταται υποχρέωση υποβολής αιτήσεως στον εκτελεστικό διευθυντή για τη χορήγηση αδείας προς υποβολή μηνύσεως.

[*παραλειπόμενα*]

129 Πρώτον, υπενθυμίζεται κατ' αρχάς ότι το άρθρο 17 του ΚΥΚ έχει ως εξής:

«1. Ο υπάλληλος απέχει από την χωρίς άδεια κοινολόγηση των πληροφοριών που περιέρχονται στην αντίληψή του εξαιτίας των καθηκόντων του, εκτός εάν οι πληροφορίες αυτές έχουν ήδη δημοσιοποιηθεί ή γίνει προσιτές στο κοινό.

2. Ο υπάλληλος υπόκειται στην υποχρέωση αυτή και μετά τη λήξη των καθηκόντων του.»

130 Το άρθρο 19 του ΚΥΚ προβλέπει τα εξής:

«Ο υπάλληλος δεν αποκαλύπτει ενώπιον δικαστικής αρχής, για οποιονδήποτε λόγο, πληροφορίες που γνωρίζει λόγω της ασκήσεως των καθηκόντων του, χωρίς την άδεια της αρμοδίας για τους διορισμούς αρχής. Η άδεια αυτή δεν χορηγείται μόνο αν τούτο επιβάλλεται για τα συμφέροντα της Ένωσης και εφόσον η άρνηση της αδείας αυτής δεν συνεπάγεται ποινικές συνέπειες σε βάρος του ενδιαφερομένου υπαλλήλου. Ο υπάλληλος υπόκειται στην υποχρέωση αυτή ακόμη και μετά τη λήξη των καθηκόντων του.

Οι διατάξεις της πρώτης παραγράφου δεν ισχύουν για τον υπάλληλο ή τον τέως υπάλληλο ο οποίος καταθέτει ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου ενός οργάνου για θέμα που αφορά άλλον υπάλληλο ή τέως υπάλληλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

131 Δεύτερον, στην τελική έκθεση έρευνας και στην προκαταρκτική εκδοχή των πορισμάτων του επικεφαλής της έρευνας (βλ. σκέψη 10 ανωτέρω), στα οποία παραπέμπει ο προσφεύγων με την από 9 Απριλίου 2020 διοικητική του ένσταση, αναφέρονται τα εξής:

«[Τ]α μέλη του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν επιτρέπεται, για προβλήματα που ανακύπτουν στον χώρο εργασίας, να απευθύνονται σε εξωτερική ανακριτική αρχή όπως η αστυνομία, κινώντας με τον τρόπο αυτό κάποιος είδος εξωτερικής ανακριτικής διαδικασίας. Τέτοιες ενέργειες υπό ανάλογες συνθήκες προϋποθέτουν την άδεια της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής, όπως ορίζουν δύο διατάξεις του ΚΥΚ, ήτοι το άρθρο 17 και το άρθρο 19. Τίποτε δεν εμπόδιζε [τον προσφεύγοντα] να ζητήσει από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή τέτοια άδεια, την οποία θα μπορούσε να είχε λάβει, πλην όμως δεν το έπραξε, ως όφειλε.»

132 Τρίτον, σύμφωνα με την απορριπτική απόφαση επί της διοικητικής ενστάσεως, έχει αποδειχθεί ότι ο προσφεύγων απευθύνθηκε στη γαλλική αστυνομία, το δε γεγονός ότι ενήργησε κατ' αυτόν τον τρόπο από φόβο για τη φυσική ακεραιότητα του ιδίου ή της οικογένειάς του δεν αναιρεί τη διαπίστωση ότι ούτε είχε προηγουμένως ενημερώσει τον eu-LISA ούτε είχε ζητήσει σχετική άδεια και ότι, ως εκ τούτου, παρέβη τον ΚΥΚ.

133 Κατά πρώτον, πρέπει να εξεταστεί αν τα άρθρα 17 και 19 έχουν εφαρμογή στην περίπτωση που υπάλληλος απευθύνεται στην αστυνομία προκειμένου να καταγγείλει μια συγκρουσιακή σχέση με συνάδελφο από τον χώρο εργασίας.

134 Συναφώς, έχει κριθεί ότι ο λόγος για τον οποίο προβλέφθηκε στο άρθρο 17 του ΚΥΚ το σύστημα άδειας από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή είναι για να μπορεί η Διοίκηση να διασφαλίζει ότι η γνωστοποίηση πληροφοριών που έχουν περιέλθει σε γνώση του υπαλλήλου κατά την άσκηση των καθηκόντων του δεν θα θίγει τα συμφέροντα της Ένωσης, επηρεάζοντας ιδίως τη λειτουργία και τη φήμη της. Επομένως, το σύστημα άδειας το οποίο θεσπίζεται με το άρθρο 17 του ΚΥΚ έχει ως σκοπό να δώσει στη Διοίκηση τη δυνατότητα να λαμβάνει εγκαίρως μέτρα ώστε οι υπάλληλοι να ρυθμίζουν τη συμπεριφορά τους λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα των θεσμικών οργάνων και τηρώντας τις υποχρεώσεις που υπέχουν από το άρθρο 339 ΣΛΕΕ. Ως εκ τούτου, το σύστημα αυτό αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στη διαφύλαξη της σχέσεως εμπιστοσύνης που πρέπει να υφίσταται μεταξύ των θεσμικών οργάνων και των υπαλλήλων τους. Η εφαρμογή του προϋποθέτει μια κάποια στάθμιση των διαφορετικών συμφερόντων που διακυβεύονται, προκειμένου να κριθεί εάν κατισχύουν τα συμφέροντα της Ένωσης ή το δημόσιο συμφέρον πληροφόρησης του κοινού (πρβλ. απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2011, Strack κατά Επιτροπής, F-132/07, EU:F:2011:4, σκέψεις 71 και 72). Συνακόλουθα, το άρθρο 17 του ΚΥΚ υπενθυμίζει πρωτίστως την υποχρέωση τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου την οποία υπέχουν οι υπάλληλοι και επιβάλλει ειδικότερα την υποχρέωση να ζητείται άδεια για τη γνωστοποίηση των πληροφοριών που, ως εκ της φύσεώς τους, καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.

135 Επομένως, το άρθρο 17 του ΚΥΚ δεν καλύπτει την περίπτωση κατά την οποία υπάλληλος απευθύνεται στην αστυνομία προκειμένου να καταγγείλει μια συγκρουσιακή σχέση με συνάδελφο από τον χώρο εργασίας του. Συνεπώς, είναι εσφαλμένη η παραπομπή που γίνεται με την προσβαλλόμενη απόφαση στο άρθρο 17 του ΚΥΚ.

136 Όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 19 του ΚΥΚ όπως οριοθετείται στην πρώτη περίοδο του εν λόγω άρθρου, επισημαίνεται ότι η έκφραση «faire état en justice» («αποκαλύπτει ενώπιον δικαστικής αρχής») η οποία περιέχεται στη διάταξη αυτή έχει, ομολογουμένως, αποδοθεί με διαφορετικό τρόπο στις διάφορες γλώσσες. Στην απόδοση του άρθρου αυτού στην αγγλική γλώσσα χρησιμοποιείται η γενική έκφραση «disclos[e] in any legal proceeding» (αποκαλύπτει

στο πλαίσιο οποιασδήποτε νομικής διαδικασίας), ενώ στην ισπανική, την ιταλική και τη γερμανική απόδοση χρησιμοποιούνται, αντιστοίχως, οι ειδικότερες εκφράσεις «revelar en un procedimiento judicial» (αποκαλύπτει στο πλαίσιο ένδικης διαδικασίας), «deporre in giudizio» (καταθέτει ως μάρτυρας) και «vor Gericht Vorbringen» (παρουσιάζει ή […] καταθέτει ενώπιον δικαστηρίου).

137 Εντούτοις, αφενός, έχει κριθεί ότι το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 19 του ΚΥΚ όπως οριοθετείται στην πρώτη περίοδο του ως άνω άρθρου δεν μπορεί να ερμηνεύεται στενά, υπό την έννοια ότι αφορά αποκλειστικώς τις περιπτώσεις που υπάλληλος καλείται να καταθέσει ενώπιον δικαστηρίου. Πράγματι, το πεδίο εφαρμογής της συγκεκριμένης διατάξεως καταλαμβάνει το σύνολο των περιπτώσεων στις οποίες ο υπάλληλος καταλήγει να αποκαλύψει ενώπιον ανακριτικής ή δικαστικής αρχής, «για οποιονδήποτε λόγο», πληροφορίες που γνωρίζει λόγω της ασκήσεως των καθηκόντων του, χωρίς να γίνεται διάκριση ανάλογα με το αν οι πληροφορίες αυτές χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο εξετάσεώς του ως μάρτυρα ή στο πλαίσιο της κινήσεως ένδικης διαδικασίας ενώπιον εθνικού δικαστηρίου, παραδείγματος χάριν, μέσω της υποβολής εγκλήσεως ή μηνύσεως για την άσκηση ποινικής δίωξης (απόφαση της 13ης Ιουνίου 2002, Ferrer de Moncada κατά Επιτροπής, T-74/01, EU:T:2002:158, σκέψη 48). Επομένως, η περίπτωση του υπαλλήλου που καλείται να καταθέσει ενώπιον δικαστηρίου δεν είναι η μόνη περίπτωση στην οποία αναφέρεται το άρθρο 19 του ΚΥΚ (πρβλ. απόφαση της 13ης Ιουνίου 2002, Ferrer de Moncada κατά Επιτροπής, T-74/01, EU:T:2002:158, σκέψη 49).

138 Αφετέρου, παρατηρείται ότι, σε πολλά κράτη μέλη, οι αστυνομικές αρχές μπορούν να αναλαμβάνουν ανακριτικό ρόλο, και δη να ενεργούν κατόπιν δικαστικής εντολής. Επιπλέον, η αναφορά ενός συμβάντος στην αστυνομία μπορεί να αποδειχθεί αναγκαία, αν όχι απαραίτητη, προκειμένου να κινηθεί η ποινική διαδικασία. Τέλος, μια καταγγελία στην αστυνομία μπορεί να δώσει λαβή για περαιτέρω ανακριτικές ενέργειες ή ακόμη και να χρησιμοποιηθεί για ανακριτικούς σκοπούς.

139 Μολονότι πρέπει να γίνει δεκτό ότι, σε κάποιο βαθμό, τα άρθρα 17 και 19 του ΚΥΚ έχουν αμφότερα ως σκοπό τη διασφάλιση της τηρήσεως του καθήκοντος εχεμύθειας και, συνακόλουθα, την εμπλοκή του ενδιαφερόμενου θεσμικού οργάνου σε περίπτωση δημοσιοποιήσεως πληροφοριών που έχει στη διάθεσή του ο υπάλληλος λόγω των καθηκόντων του, πρέπει ωστόσο να γίνει διάκριση μεταξύ των αντίστοιχων πεδίων εφαρμογής τους. Το άρθρο 17 του ΚΥΚ αποσκοπεί στην αποτροπή του ενδεχομένου να επηρεαστούν η λειτουργία και η φήμη του ενδιαφερόμενου θεσμικού οργάνου και εφαρμόζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάλληλος προτίθεται να γνωστοποιήσει πληροφορίες που καλύπτονται, ως εκ της φύσεώς τους, από το επαγγελματικό απόρρητο.

140 Αντιθέτως, το άρθρο 19 του ΚΥΚ καλύπτει την περίπτωση κατά την οποία υπάλληλος προτίθεται να αποκαλύψει ενώπιον ανακριτικής ή δικαστικής αρχής πραγματικά περιστατικά που συνδέονται με μια συγκρουσιακή σχέση στον χώρο εργασίας και, ως εκ της φύσεώς τους, δεν καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο, αλλά μπορούν να επηρεάσουν τη λειτουργία και τη φήμη του ενδιαφερόμενου θεσμικού οργάνου.

141 Υπογραμμίζεται ότι το άρθρο 19 του ΚΥΚ προβλέπει ρητώς μία μόνον εξαίρεση από τον κανόνα της προηγούμενης άδειας που απαιτείται για να μπορεί υπάλληλος να αποκαλύψει ενώπιον ανακριτικής ή δικαστικής αρχής πληροφορίες τις οποίες γνωρίζει λόγω της ασκήσεως των καθηκόντων του, πιο συγκεκριμένα την περίπτωση που νυν ή τέως μόνιμος υπάλληλος καλείται να καταθέσει ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου θεσμικού οργάνου για υπόθεση η οποία αφορά νυν ή τέως έκτακτο υπάλληλο της Ένωσης.

142 Επιπλέον, από την περιοριστική διατύπωση του άρθρου 19, δεύτερη περίοδος, του ΚΥΚ (βλ. σκέψη 130 ανωτέρω) προκύπτει ότι τα «συμφέροντα της Ένωσης» τα οποία, βάσει του εν λόγω άρθρου, μπορούν να δικαιολογήσουν το να μη δοθεί άδεια για την αποκάλυψη ενώπιον ανακριτικής ή δικαστικής αρχής πληροφοριών που συνδέονται με τα καθήκοντα του εκάστοτε υπαλλήλου πρέπει να είναι οπωσδήποτε συμφέροντα ιδιάζουσας σημασίας και ζωτικού χαρακτήρα για την Ένωση (βλ. απόφαση της 13ης Ιουνίου 2002, Ferrer de Moncada κατά Επιτροπής, T-74/01, EU:T:2002:158, σκέψη 58 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Συνεπώς, είναι αυστηρά περιορισμένες οι δυνατότητες της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής να μη δώσει τη σχετική άδεια.

143 Τέλος, από τις περιοριστικές αυτές αναφορές στο άρθρο 19 του ΚΥΚ καθώς και από το γεγονός ότι δεν προβλέπεται ιδιαίτερη τυπική διαδικασία όταν ο υπάλληλος ζητεί άδεια για να αποκαλύψει ενώπιον ανακριτικής ή δικαστικής αρχής πληροφορίες τις οποίες γνωρίζει λόγω της ασκήσεως των καθηκόντων του προκύπτει επίσης ότι ο μόνιμος ή ο έκτακτος υπάλληλος δεν πρέπει να υπόκειται σε απαίτηση προηγούμενης αδείας στις περιπτώσεις που παρουσιάζουν ορισμένο βαθμό σοβαρότητας και επείγοντος, ιδίως δε όταν επίκειται άμεσος κίνδυνος για τον ίδιο.

144 Κατά δεύτερον, όσον αφορά το ζήτημα αν, εν προκειμένω, ο προσφεύγων παρέβη το άρθρο 19 του ΚΥΚ, πρώτον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν μπορεί να υποστηριχθεί ούτε ότι το περιστατικό το οποίο έλαβε χώρα με συνάδελφο από τον χώρο εργασίας, κατόπιν συζητήσεως που διεξήχθη με ομολογουμένως αμφιλεγόμενο τρόπο, πρέπει να θεωρηθεί ως αποκομμένο από την άσκηση των καθηκόντων του υπαλλήλου εντός του eu-LISA ούτε ότι δεν πληρούται το κριτήριο σύμφωνα με το οποίο πρέπει να πρόκειται για πληροφορία που περιήλθε σε γνώση του υπαλλήλου κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

145 Συναφώς, από την περιγραφή του περιστατικού στην οποία προέβη ο ίδιος ο προσφεύγων προκύπτει ότι ο A επέστρεψε στο γραφείο του για να συζητήσει εργασιακά θέματα με άλλον συνάδελφο και ότι ο προσφεύγων, χωρίς να του το ζητήσει ο A, παρενέβη στη συζήτηση και προκάλεσε, κατ' αυτόν τον τρόπο, την αντίδραση του A, η οποία συνίστατο στο να εκδηλώσει τη διαφωνία του ως προς την παρέμβασή του κραδαίνοντας μια καρέκλα μπροστά του.

146 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι τα πραγματικά περιστατικά που εξέθεσε ο προσφεύγων στην αστυνομία δεν είχαν ήδη δημοσιοποιηθεί. Συνεπώς, ο προσφεύγων όφειλε να μην προσχωρήσει σε οποιαδήποτε γνωστοποίηση του περιστατικού που συνέβη στα γραφεία του eu-LISA, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, εφόσον δεν είχε προηγουμένως ζητήσει άδεια προς τούτο.

147 Τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι, συμφώνως προς τα όσα ορίζει το άρθρο 19 του ΚΥΚ, είχε ειδοποιήσει με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 16ης Ιουνίου 2017 τον eu-LISA για τα παραπτώματα του A, πρέπει να σημειωθεί ότι τα πραγματικά περιστατικά που κατήγγειλε ο προσφεύγων στην αστυνομία έλαβαν χώρα στις 19 Οκτωβρίου 2018. Επομένως, το επίμαχο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δεν μπορεί να θεωρηθεί ούτε ως προηγούμενη ενημέρωση του eu-LISA ούτε ως αίτηση να του δοθεί άδεια σε σχέση με τα πραγματικά περιστατικά τα οποία έλαβαν χώρα κατά την ημερομηνία αυτή.

148 Επιπλέον, στο από 19 Οκτωβρίου 2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του προσφεύγοντος, όπου γίνεται μνεία του περιστατικού που έλαβε χώρα την ίδια ημέρα με τον A, ο προσφεύγων δεν ενημέρωσε τον eu-LISA ότι σκόπευε να καταγγείλει το συμβάν στην αστυνομία, ούτε ζήτησε άδεια για να προχωρήσει σε τέτοια ενέργεια.

149 Τέταρτον, πρέπει να σημειωθεί ότι, αντιθέτως προς τα όσα υποστηρίζει ο προσφεύγων, παρασχέθηκαν ακριβείς πληροφορίες στη γαλλική αστυνομία, η οποία, όπως διευκρινίζει ο eu-LISA, κάλεσε τηλεφωνικά στο γραφείο του προσφεύγοντος, ζητώντας να συνομιλήσει μαζί του για την καταγγελία του αναφορικά με επιθετική συμπεριφορά του Α, που τον είχε απειλήσει κραδαίνοντας μια καρέκλα.

150 Πέμπτον, όπως ορθώς επισημαίνεται στην τελική έκθεση έρευνας, τίποτε δεν εμπόδιζε τον προσφεύγοντα να ζητήσει και να λάβει προηγούμενη άδεια από τον eu-LISA. Τούτο διότι, όπως διαπιστώνεται, αφενός, ο προσφεύγων δεν αντιμετώπιζε άμεσο κίνδυνο και, αφετέρου, οι δυνατότητες που υπήρχαν, βάσει του άρθρου 19 του ΚΥΚ, να αρνηθεί ο eu-LISA να του δώσει την άδεια ήταν πολύ περιορισμένες (βλ. σκέψη 142 ανωτέρω).

151 Επομένως, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι, υπό ορισμένες περιστάσεις, και ιδίως προκειμένου ο υπάλληλος να απευθυνθεί στην αστυνομία για να καταγγείλει πραγματικά περιστατικά που έλαβαν χώρα στον χώρο εργασίας, μπορεί να είναι θεμιτή η παρέκκλιση από το σύστημα προηγούμενης άδειας το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 19 του ΚΥΚ, κάτι τέτοιο δεν ισχύει εν προκειμένω, ιδίως επειδή δεν συνέτρεχε άμεσος κίνδυνος για τον προσφεύγοντα.

152 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στο μέτρο που ο προσφεύγων, χωρίς να ζητήσει προηγούμενη άδεια από τον, γνωστοποίησε εκτός του eu-LISA πραγματικά περιστατικά που έλαβαν χώρα κατά την άσκηση των καθηκόντων του εντός του eu-LISA, η Διοίκηση ορθώς έκρινε ότι είχε παραβεί το άρθρο 19 του ΚΥΚ.

153 Κατόπιν όλων των ανωτέρω, η δεύτερη αιτίαση του τρίτου λόγου ακυρώσεως είναι βάσιμη κατά το μέρος που προβάλλεται, με αυτήν, εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 17 του ΚΥΚ. Εντούτοις, το σφάλμα αυτό, με το οποίο βαρύνεται η προσβαλλόμενη απόφαση, δεν ασκεί επιρροή ως προς τη νομιμότητά της και δεν μπορεί να επιφέρει, από μόνον του, την ακύρωσή της. Τούτο διότι το άρθρο 19 του ΚΥΚ αποτελεί ορθή νομική βάση για τη διαπίστωση της παραβάσεως που προσάπτεται στον προσφεύγοντα, ήτοι ότι παρέλειψε να ζητήσει άδεια προτού απευθυνθεί στην αστυνομία.

[*παραλειπόμενα*]

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει τον Pascal Reymond στα δικαστικά έξοδα.

Gervasoni Madise Martín y Pérez de Nanclares

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 23 Μαρτίου 2022.

(υπογραφές)